

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

AANBEVELING BIJ HET ST.-MICHIELSAKKOORD:
POLITIEKE VOORSTELLEN TOT VERVOLLEDIGING VAN DE
FEDERALE STRUCTUUR: BEVOEGDHEID WETENSCHAPSBELEID

AANBEVELING BIJ HET ST.-MICHIELSAKKOORD:**POLITIEKE VOORSTELLEN TOT VERVOLLEDIGING VAN DE****FEDERALE STRUCTUUR: BEVOEGDHEID WETENSCHAPSBELEID**

In zijn Memorandum van 21 december 1991, gericht aan de Vlaamse Raad, stelde de VRWB o.m. : "Het wetenschapsbeleid dient zo snel en zo volledig mogelijk te worden gefederaliseerd. Samenwerking over de grenzen van Regio en Gemeenschap heen zal des te vlotter kunnen naarmate de autonomie groter is."

Na kennis te hebben genomen van het St.-Michielsakkoord: politieke voorstellen tot vervollediging van de federale structuur, meer bepaald inzake de bevoegdheid wetenschapsbeleid, stelt de VRWB vast dat dit akkoord niet tegemoet komt aan hetgeen de VRWB steeds bepleit heeft.

Zo is de VRWB voorstander van een volledige overheveling van het Wetenschapsbeleid in homogene pakketten naar de Gemeenschappen en Gewesten. De federale overheid mag geen concurrerende bevoegdheid overhouden in de bevoegdheidsdomeinen van de Gemeenschappen en Gewesten.

Het akkoord laat nog belangrijke bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid ressorteren onder de federale overheid, die daarenboven nog steeds een initiatiefrecht in de bevoegdheidsdomeinen van de Gemeenschappen en Gewesten wordt toegekend.

In dit licht formuleert de VRWB de hierna volgende punctuele opmerkingen bij de voorstellen inzake wetenschapsbeleid van het St.-Michielsakkoord.

<p>Art. 6bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, tot hervorming der instellingen.</p>	<p>Voorgesteld vervangende artikel volgens het St.-Michiels-akkoord.</p>	<p>Commentaar VRWB</p>
<p>§ 1. De Gemeenschappen en Gewesten zijn bevoegd voor het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren, met inbegrip van het onderzoek betreffende dezelfde aangelegenheden in het raam of ter uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten of akten.</p>	<p>§ 1. In het kader van hun respectieve bevoegdheden zijn de Gemeenschappen en Gewesten bevoegd voor het onderzoek met inbegrip van het onderzoek in uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten of akten.</p>	<p>De VRWB vraagt zich af of de nieuwe formulering ook een nieuwe betekenis inhoudt. De bevoegdheden voor wetenschapsbeleid dienen in homogene pakketten overgeheveld te worden. De federale overheid kan enkel bevoegd blijven voor enkele restbevoegdheden. Voor de Raad is het dan ook duidelijk dat deze paragraaf als volgt dient verstaan te worden: "De Gemeenschappen en Gewesten zijn bevoegd voor het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de aangelegenheden die respectievelijk tot de Gemeenschapsbevoegdheden en de Gewestbevoegdheden behoren, met inbegrip van het onderzoek in uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten of akten. De federale overheid blijft enkel bevoegd voor de onder § 2 expliciet vermelde bevoegdheden."</p>
<p>§ 2. De nationale overheid is bevoegd voor het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren, met inbegrip van het onderzoek betreffende dezelfde aangelegenheden in het raam of ter uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten of akten.</p>	<p>§ 2. De federale overheid blijft echter bevoegd voor:</p>	<p>De VRWB vindt het een goede zaak dat duidelijk gesteld wordt waarvoor de federale overheid nog bevoegd blijft. De Raad is evenwel van oordeel dat nog teveel belangrijke bevoegdheden blijven ressorteren onder de federale overheid.</p>
	<p>1) het onderzoek dat nodig is voor uitoefening van haar eigen bevoegdheden, met inbegrip van het onderzoek in uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten of akten;</p>	<p>Hiermee kan de VRWB instemmen, voorzover het onderzoek direct gerelateerd is met de federale bevoegdheden.</p>

Art. 6bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, tot hervorming der instellingen.	Voorgesteld vervangende artikel volgens het St.-Michiels-akkoord.	Commentaar VRWB
	2) voor de uitvoering en organisatie van netwerken voor gegevensuitwisseling tussen wetenschappelijke instellingen op nationaal en internationaal vlak;	De Raad is van oordeel dat deze bevoegdheid dient beperkt te blijven tot de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen, en volgens dezelfde modaliteiten als bepaald onder de punten 5), 6) en 7).
	3) voor het ruimtevaartonderzoek;	De VRWB stelt dat het ruimtevaart-onderzoek moet overgedragen worden naar de G & G. De Raad gaat zeker niet akkoord dat de harmonisatieprogramma's terug overgeheveld worden naar de federale overheid. Ook het PRODEX-programma, waarbinnen het initiatief door onderzoeksgroepen dient genomen te worden, dient nu reeds beheerd te worden door de G & G. De Raad wenst bovendien te wijzen op het onevenwicht in de regionale return van de ESA-kredieten, in het nadeel van Vlaanderen, zodat dit naar voor komt in de analyse die binnen de VRWB wordt uitgevoerd. Nationaal beheerde programma's moeten een uitdovende karakter krijgen met een verdeelsleutel, die aansluit bij de verdeling volgens de financieringswet.
	4) voor de onderzoeksactiviteiten en activiteiten van openbare dienstverlening van de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen;	De VRWB is van oordeel dat de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen paritair moeten beheerd worden door de G & G, daar diens activiteiten zich voornamelijk situeren in de bevoegdheidsdomeinen van de G & G. Het spreekt vanzelf dat het om bestaande instellingen gaat en dat er geen nieuwe mogen opgericht worden.

Art. 6bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, tot hervorming der instellingen.	Voorgesteld vervangende artikel volgens het St.-Michiels-akkoord.	Commentaar VRWB
<p>§ 3. Onverminderd de bepalingen van § 1, kan de nationale overheid initiatieven nemen, structuren opzetten en in financiële middelen voorzien voor het wetenschappelijk onderzoek in de aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen of de Gewesten behoren, en dat bovendien:</p> <p>a) ofwel het voorwerp uitmaakt van internationale of supranationale overeenkomsten of akten waarbij België verdragspartner is of als zodanig wordt beschouwd;</p> <p>b) ofwel betrekking heeft op acties en programma's die de belangen van een Gemeenschap of een Gewest overschrijden.</p> <p>In die gevallen legt de nationale overheid voorafgaand aan haar beslissing aan de Gemeenschappen en/of Gewesten een voorstel tot samenwerking voor, volgens een procedure vastgelegd bij koninklijk besluit overlegd in Ministerraad na advies van de Gemeenschappen en Gewesten.</p>	<p>5) voor de programma's en acties die een homogene uitvoering vereisen op nationaal of internationaal vlak in domeinen en volgens modaliteiten vastgesteld door samenwerkingsakkoorden afgesloten op grond van art. 92bis, § 1¹;</p> <p>7) voor de Belgische medewerking aan activiteiten van internationale onderzoeksprogramma's volgens modaliteiten vastgesteld in een samenwerkingsakkoord afgesloten op grond van art. 92bis, § 1;</p>	<p>De punten 5) en 7) kennen een initiatiefrecht toe aan de federale overheid voor welbepaalde acties in bevoegdheidsdomeinen van de G & G, maar op basis van samenwerkingsakkoorden, waarover de drie overheden dienen te onderhandelen. Qua procedure is dit een verbetering t.o.v. de huidige situatie, waarbij de G & G enkel om advies dienen gevraagd te worden.</p>

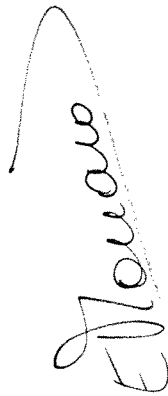
1

Art. 92bis-§ 1.-De Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten die onder meer betrekking hebben op de gezamenlijke oprichting en het gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke diensten en instellingen, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden, of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.

Over de samenwerkingsakkoorden wordt onderhandeld en zij worden gesloten door de bevoegde overheid. In voorkomend geval hebben de akkoorden slechts gevolg nadat zij, al naar het geval, bij wet of decreet zijn goedgekeurd.

Art. 6bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, tot hervorming der instellingen.	Voorgesteld vervangende artikel volgens het St.-Michiels-akkoord.	Commentaar VRWB
<p>§ 4.-De nationale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten regelen in onderling akkoord, de wederzijdse betrokkenheid bij de instrumenten en de adviesorganen van het wetenschappelijk onderzoek, de organisatie van de samenwerking en van de informatiewisseling,</p>		<p>De VRWB beveelt aan een confederale raad voor wetenschapsbeleid op te richten, die de emanatie is van de raden voor wetenschapsbeleid uit de twee gemeenschappen. De confederale raad adviseert de federale overheid over materies in haar eigen bevoegdheid, en vormt het forum voor de advisering over samenwerkingsakkoorden tussen de G & G.</p>
<p>evenals de gezamenlijke organisatie van een permanente inventaris van het wetenschappelijk potentieel.</p>	<p>6) voor het bijhouden van een permanente inventaris van het wetenschappelijk potentieel van het land volgens modaliteiten vastgesteld in een samenwerkingsakkoord afgesloten op grond van art. 92bis, § 1;</p>	<p>Waar door het oorspronkelijk art. 6bis § 4 het opstellen van een permanente inventaris in onderling akkoord werd geregeld, wordt dit terug een federale bevoegdheid, weliswaar op basis van een onderhandeld samenwerkingsakkoord. De VRWB herinnert hier aan zijn advies (VRWB-R/ADV-28 dd. 12 december 1991) omtrent de deelname van Vlaamse researchgroepen in de Europese onderzoekprogramma's, meer bepaald aan de aanbevelingen inzake de informatieverzameling.</p>

<p>Art. 6bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, tot hervorming der instellingen.</p>	<p>Voorgesteld vervangende artikel volgens het St.-Michiels-akkoord.</p>	<p>Commentaar VRWB</p>
	<p>§ 3. De federale Regering kan bovendien op eigen initiatief voorstellen doen aan de Gewesten en Gemeenschappen, voor zover</p> <p>1° zij handelt op advies van de Federale Raad voor Wetenschapsbeleid, organisme waarbinnen de Gewesten en Gemeenschappen vertegenwoordigd zijn;</p> <p>2° elk Gewest en elke Gemeenschap iedere deelneming kan weigeren voor wat haar betreft en voor wat de instellingen aangaat die onder haar bevoegdheid ressorteren.</p>	<p>De VRWB wijst een concurrerende bevoegdheid van de federale overheid af. Daardoor wordt de ondoorzichtigheid en de versnippering van het wetenschapsbeleid in de hand gewerkt. De VRWB stelt voor de voorgestelde nieuwe § 3 volledig te schrappen. Deze paragraaf is trouwens in tegenspraak met de vorige bepalingen.</p>

Dr. ir. Elisabeth MONARD
Secretaris

Prof. dr. ir. Jef ROOS
Voorzitter